Vrijdag, 26 Juni 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3635

AMIGOE DI CURACAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc 19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba: J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

De Raf vloog over Bremen....

Duitse avances in Egypte.

Colombiaanse schoener in onze buurt tot zinken gebracht.

Aanslag op Goebbels, volgens Russisch bericht.

Roosevelt, Churchill, Kleffens bij Raad des Stillen Oceaan.

WEG MET BREMEN.......

Officieel werd medegedeeld, dat meer dan duizend Britse bommenwerpers Duitsland in de afgelopen nacht aanvielen. Bremen was het hoofddoel.

De text van de verklaring luidde: „In Londen wordt vernomen, dat in de afgelopen nacht zeer grote strijdkrachten van onze vliegtuigen opereerden, gehaald van alle operatie-commando's van de Royal Airforce. Het hoofddoel van de bombardementsstrijdmacht van meer dan 100 vliegtuigen was Bremen. In totaal worden 52 vliegtuigen van alle commando's vermist" (Londen, (AP) 26,6).

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „In de afgelopen nacht waren zeer grote strijdkrachten van onze vliegtuigen, welke gehaald werden van alle operatie-commando's, in operatie. De bombardementsstrijdmacht bestond uit meer dan 1000 vliegtuigen en het hoofddoel was Bremen, de tweede grootste haven van den vijand en een van de voornaamste centra van zijn duikbootproductie. Grote branden werden waargenomen, doch de belangrijke hoeveelheid van zware wolken maakten een zuivere waarneming zeer moeilijk. Om de defensies van den vijand te desorganiseren werden vele vliegvelden in de Lage Landen onderworpen aan intensieve hinderende aanvallen door een tweede strijdmacht van bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen. Gedurende deze vluchten en in vele luchtgevechten, welke plaats vonden tussen onze bommenwerpers en de vijandelijke gevechtsvliegtuigen werden enkele vijandelijke vliegtuigen beschadigd en vernield. Van de nachtelijke operaties wordt een totaal van 52 vliegtuigen van alle commando's vermist" (Londen, (AP) 26,6).

VERSTERKINGEN NAAR EGYPTE?

Een bericht uit Stockholm zeide, dat volgens de Duitse radio, welke berichten uit Bagdad noemde, „een deel van de Noordamerikaanse troepen die ongeveer drie weken geleden in Basra geland zijn en nabij Bagdad werden gestationeerd, vervoerd zijn in de richting van Palestina gedurende het weekeinde." Hieraan werd toegevoegd, dat „in tegenstelling tot de oorspronkelijke plannen men aanneemt, dat deze strijdkrachten thans zullen worden gebruikt in het Egyptische krijgstoneel. De strijdkrachten, welke de vorige week vertrokken, bestaan uit een gehele gemotoriseerde divisie, in totaal ongeveer 11.000 man of de helft van de strijdkrachten, die enkele weken geleden aan land kwamen." De radio zeide ook, dat het Britse 9de leger, dat in Palestina en Syrië gestationeerd is, wordt geconcentreerd nabij de haven van Haifa tussen Turkije en Egypte. Verder zeide de radio: „Men neemt aan, dat delen van het leger naar Egypte over gebracht zullen worden." (Londen, (AP) 25,6).

Er is geen bevestiging van enige andere zijde van dit bericht en de mening bestaat, dat de as hiermede weer naar inlichtingen vist (New York, (AP) 25,6).

COLOMBIAANSE SCHOENER IN DE GROND GEBOORD.

Het nieuwsblad „El Espectador" deelde mede, dat een duikboot een Colombiaanse schoener met machinegeweren beschoot en tot zinken bracht, waarbij 6 leden der bemanning gedood werden.

Volgens den correspondent op het eiland San Andres had de aanval plaats tussen de eilanden San Andres en Providence. 6 Overlevende leden van de schoener „Resolute", waaronder 4 gewonden — een vrouw inbegrepen — vertelden, dat een onbekende duikboot aan de oppervlakte kwam, waarop de bemanning de Colombiaanse vlag hees. De duikboot beschoot toen de bemanning met machinegeweren en doodde 6 man. De overige leden der bemanning begaven zich in een reddingsboot, waarop het schip tot zinken werd gebracht met drie kanonschoten.

De schipbreukelingen dreven 46 uur rond alvorens zij hedenmorgen in San Andres aan land kwamen. Zij deelden mede, dat toen zij eerst werden beschoten, zij naar de andere zijde van het schip gingen, doch de duikboot manoeuvreerde voor de boeg om hen toch te kunnen raken (Bogotá, (AP) 25,6).

De Gouverneur van San Andres kenmerkte de aanvaller van de „Resolute" als een as-duikboot (Bogotá, (AP) 25,6).

EEN TWEEDE FRONT?

Het nieuws betreffende de benoeming van Generaal Eisenhower als Hoofd van het Europese krijgstoneel voor het Noordamerikaanse leger werd van groot belang geacht in internationale kringen als een waarschuwing van een aanstaand Geallieerd tweede front in Europa. Op zichzelf wil de bekendmaking niet zeggen, dat een tweede front reeds is gevormd (New York, (AP) 25,6).

GENERAAL EISENHOWER OPPERBEVELHEBBER EUROPEES KRIJGSTONEEL.

Het Noordamerikaanse Departement van Oorlog gaf het volgende communiqué uit:

1. „Europees krijgstoneel: Het Departement van Oorlog maakte de formele vestiging bekend van een Europees krijgstoneel van operaties voor de Noordamerikaanse strijdkrachten. Generaal Majoor Dwight D. Eisenhower, vroeger assistent stafhoofd belast met de Afdeling Operaties in de Generale Staf van het Departement van Oorlog is aangewezen als bevelvoerend Generaal in het Europese krijgstoneel met hoofdkwartier te Londen, Engeland.

2. Er is niets te vermelden van andere gebieden".

Eisenhower is 51 jaar oud en bekend als expert van de operaties der pantserstrijdkrachten. Generaal Majoor James Chaney was in het commando van de Noordamerikaanse strijdkrachten op de Britse eilanden en officieel werd niet onthuld welke zijn nieuwe positie zal zijn. Generaal Majoor Russell Hartle blijft in het commando van de Noordamerikaanse strijdkrachten in Noord-Ierland (Washington, (AP) 25,6).

RAAD VOOR DE STILLE OCEAAN BIJEEN.

Roosevelt en Churchill kwamen samen met de Raad voor de Stile Oceaan en een groep Congresleiders. Premier Mackenzie King van Canada woonde de bijeenkomst van de Raad bij en zal nog overblijven voor enkele conferenties, waarschijnlijk in verband met de situatie in het Noordwestelijk deel van de Stille Oceaan en de Japanse bedreiging van Alaska.

Men gelooft, dat de conferenties tussen Roosevelt en Churchill een phase bereiken, waar een bekendmaking zou kunnen worden uitgegeven.

Vóór de bijeenkomst van de Oorlogsraad voor de Stille Oceaan confereerden Roosevelt en Churchill met een delegatie van het Congres, waartoe de leiders der partijen behoorden. Hieronder bevinden zich Vice President Wallace; Senator Connally, Voorzitter van het Senaatscomité voor Buitenlandse Zaken; Senator McNary, Republikeins leider; Voorzitter van het Huis Rayburn; Democratisch leider van het Huis McCormack; Republikeins leider van het Huis Martin; Afgevaardigde Bloom, Voorzitter van het Comité voor Buitenlandse Zaken van het Huis en de Republikeinse Afgevaardigde Eaton, lid van het Comité voor Buitenlandse Zaken van het Huis.

De bijeenkomst van de Oorlogsraad was de eerste, waarbij de Nederlandse Minister van Buitenlandse Zaken, Van Kleffens, tegenwoordig was (Washington (AP) 25,6).

IMPRESSIE VAN DE LEDEN.

De Leden van de Oorlogsraad voor de Stille Oceaan en van de Senaat en het Huis van Afgevaardigden bespraken de oorlogstoestanden en de oorlogsplannen met Roosevelt en Churchill en zeiden met volledige eenparigheid, dat zij een definitieve indruk kregen, dat er reden was voor bemoediging in de algemene situatie.

Walter Nash, Nieuw Zeelands Gezant in de Verenigde Staten, verklaarde, dat de situatie in Noord Afrika niet zo slecht is als zou kunnen lijken. Hij zeide deze verklaring niet alleen te doen op grond van de gegevens, welke door Churchill verstrekt werden, doch ook in verband met inlichtingen van zichzelf. Hieraan voegde hij toe:

„Er zijn dingen in Egypte, die het voor den vijand slecht zouden kunnen maken." Hij zeide, dat dit waar was ongeacht de berichten, dat de nazies reeds meer dan 60 mijl in Egypte zijn binnengedrongen.

Roosevelt en Churchill hielden afzonderlijke conferenties met de Congresleiders en toen met de Leden van de Oorlogsraad voor de Stille Oceaan. Hoewel het krijgstoneel in de Stille Oceaan natuurlijk de grootste aandacht ontving, ging de omvang van de besprekingen duidelijk verder dan die, welke tot dat gebied beperkt bleven en dekten zij de rest van de oorlogsfronten.

T. V. Soong, de Chinese Minister van Buitenlandse Zaken, zeide, dat de vergaderden bewust waren van het belang van het Oosten in het oorlogsbeeld. Verder zeide hij: „Ik kan u dit zeggen, omdat het geen geheim is. Ik vraag om steun van vliegtuigen. Ik legde daarop heden de nadruk." Toen hem echter gevraagd werd of hij enige verzekering kreeg, dat zulke steun spoedig zou komen van Groot Brittannië en de Verenigde Staten, antwoordde hij: „Dat is een militair geheim."

Eveneens zonder biezondere factoren te noemen, welke zijn mening uitmaakten, merkte Dr. Eelco van Kleffens, de Nederlandse Minister van Buitenlandse Zaken, op na het uiteengaan van de vergadering: „Ik heb zelden een bijeenkomst bijgewoond, welke zo bemoedigend was. Als ik dat zeg, klinkt het een beetje alledaags. Ik kan niet in biezonderheden gaan, doch ik wens de nadruk te leggen op een punt: Als ik zeg „bemoedigend", is dat niet gewoon een quaestie van routine, doch ik heb zeer definitieve redenen om dat te zeggen."

De verslaggevers merkten op, dat dit wel een tamelijk krachtige verklaring was, gezien de situatie in Egypte. Hij antwoordde, dat hoewel dit heden allemaal één oorlog is, de vergadering van heden hoofdzakelijk ging over het gebied van de Stille Oceaan. Hoewel het een belangrijk onderdeel is, zeide hij „dat de Egyptische situatie slechts één incident is van de oorlog en dat het nodig is de dingen naar hun juiste verhouding te beschouwen en hen niet te verwarren."

Nash veklaarde botweg bij het bespreken van de Duitse aanval in Noord Afrika, dat „ik niet geloof, dat zij tot Caïro zullen komen." Hieraan voegde hij toe: „Er is nog iets verder, dat het pessimisme in sommige kringen misschien niet rechtvaardigt." Toen gevraagd werd of in de vergaderden de quaestie van een tweede Europese front tegen de as besproken, antwoordde de Gezant van Nieuw Zeeland bevestigend. Hij zeide: „Zij zullen wel geraakt worden."

President Manuel Quezon van de Philippijnen, het nieuwste lid van de Raad, merkte op de trappen van het Witte Huis op: „Ik verlaat deze plaats vol hoop en gelukkig." Hij zeide, dat zijn opmerkingen zowel Europa als de Stille Oceaan betroffen (Washington, (AP) 25,6).

DUITSE UITSTALKAST INGESLAGEN.

De uitstalkast van Siemens-Schukert, een grote Duitse zaak voor electrische toestellen, werd met stenen stuk geslagen door een voorbijganger in de eerste publieke uitdrukking van verontwaardiging over het tot zinken brengen van de „Rio Tercero" (Buenos Aires, (AP) 25,6).

ROOSEVELT OPPERSTE LEIDER?

De benoeming van President Roosevelt tot „Opperste Leider" van de oorlogsinspanning der Verenigde Landen werd dringend verzocht in de Senaat om te vervangen wat Senator Ellender noemde: „de klaarblijkelijke onverschilligheid van de Britse militaire leiding" (Washington, (AP) 25,6).

Het nieuws van vandaag.

De strijd in Libye: vijand is verder dan hij ooit geweest is, 30 mijl zit de vijand van Matruh ver voorbij Sidi Barrani (blz. 3). Op een vergadering van de Raad des Stillen Oceaans echter heeft Nash, die Nieuw Zeeland vertegenwoordigt, verklaard, dat de situatie in Noord Afrika niet zo slecht is, als men vaak denkt. In Caïro komen ze zeker nooit, aldus deze man (blz. 1). Volgens een Duits bericht, zouden Noordamerikaanse troepen, die over de Perzische Golf in het Midden-Oosten zijn aangekomen, in plaats van naar Palestina, naar Egypte gestuurd worden; New York zegt, dat dit een bericht is om een verklaring van het Noordamerikaanse commando uit te lokken en dat dit commando wel zo verstandig zal zijn die verklaring niet te geven (blz. 1).

De strijd om Sebastopol: de strijd woedt onverminderd voort, de Russen laten zien, wat zij kunnen. In de Oekraïne maken de Duitsers enige voortgang, vooral ten Zuid-Oosten van Charkov (blz. 1).

Roosevelt-Churchill: over hun besprekingen verder niets bekend. Beiden hadden een conferentie met de leiders van het Congres betreffende de algemene situatie. De heren zeiden na afloop: het was bemoedigend (blz. 1). Roosevelt en Churchill waren vervolgens bij de reeds hierboven ter sprake gekomen vergadering van de Raad des Stillen Oceaans, waar ook Van Kleffens, King, e.d. aanwezig waren. Behalve de Stille Oceaan, kwamen ook andere fronten ter sprake, zoals uit bovenstaande uitlating van Nash reeds bleek. Na afloop zei Van Kleffens: het was de meest bemoedigende vergadering uit mijn leven; en als ik bemoedigend zeg, dan is dit geen routine, maar echt bemoedigend. Quezon, de President van de Philippijnen, getuigde hetzelfde (blz. 1).

Overigens creëerde het USA Hoofdcommando, wat het noemde, een Europees krijgstoneel, waarvan Generaal Majoor Eisenhower de opperbevelhebber werd. Deze is een expert in pantsermachines (blz. 1).

De Raf vloog weer uit: meer dan 1000 vliegtuigen kwamen boven Bremen. Het was een vervolg op Keulen en Essen. En het... „wordt vervolgd". (blz. 1).

De openbare behandeling van de Curaçaose Begroting 1943 is hedenmorgen om half 1 ten einde gekomen. Het uitvoerige verslag wordt heden voortgezet en morgen beëindigd. De rede van Dr. M. F. da Costa Gomez over het bestuur van ons gebiedsdeel, de voltooiïng van ons bij de grondwet veronderstelde, maar in de praktijk nimmer tot volle wasdom gekomen Koninkrijk, staat op blz. 3 en 4. In deze rede komt Dr. da Costa Gomez t.a.v. onze merkwaardige Staatsregeling tot de aardige conclusie, dat de rechtsgrond aan de Raden van Politie op Aruba, Bonaire en Bovenwinden, ontbreekt, zodat de wettigheid van de door die Raden gemaakte keuren dan ook op zijn minst gezegd dubieus moet worden geacht. Dr. Gronemeijers repliek staat op blz. 2; de dupliek komt morgen.

Duitsers afgeslagen bij Sebastopol

Nieuw Tsjechisch Dorp door Duitsers uitgeroeid.

Duitsland verbreekt telefonische verbinding met neutrale landen.

DE RUSSEN EN EEN TWEEDE FRONT.

De Sovjet-Ambassade noemde de spoedige vorming van een tweede Geallieerde front in Europa tweemaal in artikelen in het „Sovjet-nieuws", een publicatie van de Ambassade. Het artikel prees de Verenigde Staten en zeide: „Vijf jaar geleden floten de Amerikanen het fascisme uit in hun bioscopen. Thans brengen zij hun haat tot uitdrukking op meer doelmatige wijze: door wapenen te maken met een ongekende snelheid en door hun vastberadenheid om een tweede front in Europa te openen in 1942." In een ander artikel werd Groot Brittannië geprezen en gezegd: „De aanvallen op de Ruhr en Keulen zijn slechts een voorbereiding. Spoedig zal de rook der schoorstenen van de transportschepen naar de Franse kust waaien. Reeds staren de Franse kinderen vol hoop over zee en fluisteren: „Wat voor schip is daar aan de horizon?" De naam van dat schip is „Tweede Front" (Londen, (AP) 25,6).

RUSSISCH MIDDERNACHTELIJK COMMUNIQUÉ.

Het Russisch middernachtelijk communiqué zegt: „Op 25 Juni zetten onze troepen in de richting van Charkov de strijd voort tegen de oprukkende Duitse fascistische troepen. In de Sebastopol-sector sloegen onze troepen vele vijandelijke aanvallen af. In andere sectoren van het front hadden geen grote veranderingen plaats" (Moskou, (AP) 26,6).

DUITSERS NEMEN KUPYANSK.

De Russen maakten bekend, dat de Duitse troepen voortgang maakten aan het Charkovfront en de Russen hebben gedwongen zich terug te trekken uit het spoorwegknooppunt Kupyansk op 60 mijl ten Zuid Oosten van Charkov (Moskou, (AP) 26,6).

DUITSE VOORTGANG IN DE OEKRAINE.

Het Duitse militaire hoofdkwartier maakte bekend, dat de Duitsers meer dan 20.000 Russen gevangen namen en Kupyansk bezetten bij de gevechten in deze week ten Oosten en Zuid Oosten van Charkov (Berlijn, (AP) 26,6).

TSJECHISCH DORP DOOR NAZIES WEGGEVAAGD.

De radio van Budapest deelde mede, dat nog een Tsjechisch dorp door de Duitsers is weggevaagd. Waarschijnlijk is dit een nieuwe repressaille-maatregel gelijk die welke te Lidice genomen werd waar de mannelijke bevolking van ongeveer 350 werd geëxecuteerd door een vuurpeloton na de dood van Reinhard Heydrich.

De radio van Budapest, welke werd gehoord door de Tsjechische Regering, bevestigde deze mening, verklarende, dat de Tsjechische gemeente — genaamd Lesaty — in Boheme door de nazies is platgebrand omdat de dorpelingen parachutisten zouden hebben verborgen gehouden, die bij de moord op Heydrich betrokken waren. De radio van Budapest haalde „officiële bekendmakingen aan, welke in de nieuwsbladen van Praag werden gepubliceerd". Men verklaarde niet wat er voorviel.

De bekendmaking van Budapest zeide, dat de agenten, die in verband stonden met de samenzwering tegen Heydrich voor de politie werden verborgen gehouden door de dorpelingen. De algemene opruiming van de anti-as Tsjechen werd intussen voortgezet. De radio van Budapest zeide, dat 18 Tsjechen gisteren werden ter dood veroordeeld in Praag en 12 in Brno. De reden daarvan werd niet bekend gemaakt.

Lesaty ligt in het Boheemse district Chrudim, hoofdzakelijk een landbouwgebied (Londen, (AP) 25,6).

VERBINDINGEN MET HET BUITENLAND VERBROKEN.

Een bericht van Exchange Telegraph uit Zürich deelde mede, dat het Duitse Hoofdcommando bevolen heeft, dat allle telefoonverbindingen tussen Duitsland en landen die niet tot de as behoren, tot nadere kennisgeving worden afgebroken (Londen, (AP) 25,6).

DE VEROORDELING VAN DE BRITSE OORLOGSLEIDING.

De motie in het Britse Lagerhuis om de oorlogsleiding te veroordelen, werd getekend door 8 Conservatieven, 7 Arbeidsleden, 4 Onafhankelijken en 1 Liberaal. Onder hen bevonden zich Admiraal Sir Roger Keyes en Sir Herbert Williams, Conservatieven; Leslie Hayden, Richard Rapier Stokes en Aneurin Bevin, Arbeidsleden; Leslie Hore Belisha en Edgar Louis Granville, Onafhankelijken; Thomas Lewis Horabin, Liberaal (Londen, (AP) 25,6).

ROOSEVELT EN CHURCHILL ONTVANGEN DE CONGRESLEIDERS.

Roosevelt en Churchill gaven aan de Congresleiders een overzicht van 40 minuten van de wereldsituatie, waaronder de Britse nederlaag in Noord Afrika en de opening van een tweede front in Europa. Na de bijeenkomst zeiden de Leden, dat het overzicht „zeer bevredigend en zeer bemoedigend" was.

Voorzitter Rayburn van het Huis zeide, dat de Libyse oorlog „in enige biezonderheden" werd besproken en dat het tweede front „terloops" werd genoemd. Hieraan voegde hij toe, dat laatstgenoemd onderwerp natuurlijk altijd ter sprake komt.

Rayburn zeide: „Ik en de anderen kwamen met zeer veel hoop van de bijeenkomst." Afgevaardigde Martin zeide: „Churchill gaf te kennen, dat Groot Brittannië zal houden en er geen gevaar is om Egypte en Suez te verliezen" (Washington, (AP) 25,6).

Begroting 1943.

Openbare Behandeling.

Statenlid Frederik Johannes Quant Kwartsz.

In verband met de commissie Van Driel en Beyderwellen is het wel nuttig op te merken, dat het Bestuur niet altijd gelukkig geweest is bij het samenstellen van commissies. De commissie Van Driel was niet bijster op de hoogte van Spaans. De Heer Van Driel volgde slechts enkele Spaanse lessen. Gewezen werd erop in hoeverre de Heer Van Driel de Venezolaanse mentaliteit kent. Het aannemen echter van een Venezolaansen timmerman impliceert toch niet het kennen van de Venezolaanse mentaliteit. De Heer Van Driel is een krachtig politieman, betrouwbaar en eerlijk. Maar dit is toch geen reden om hem geschikt te vinden voor een dergelijke commissie. De Heer Van Driel kan toch geen Curaçaose verordening in het Spaans vertalen om den Venezolanen duidelijk te maken, welke bepalingen hier bestaan. Het Bestuur is wel zeer weinig tevreden om iemand in een commissie te plaatsen.

De quaestie over het lossen van de schepen „Hector" en „Luna" heeft veel misnoegen op Aruba gewekt. De uitleg, die gegeven is door het Bestuur, is grappig, maar niet in overeenstemming met de ernst der tijden. Het volk van Aruba kan deze handelwijze van de K.N.S.M. niet goedvinden. Levensmiddelen waren op dat ogenblik nodig en werden niet gelost, maar naar Curaçao teruggebracht. De „Hector" werd gelost, omdat daar defensiematerialen aan boord waren. De handelaren van Aruba zonden 15 deurwaardersexploten naar de K.N.S.M. om de vracht door te sturen. Daar blijkt wel uit de ernst, waarmede de Arubanen deze zaak beschouwden.

De toestand van de aloëterreinen op Aruba is zeer treurig, terwijl de prijs van aloë toch hoog is. Het Bestuur doet er niets voor. Waar wordt de aanplant van aloë op Aruba uitgeoefend?

Het bayrum drinken is een ellende voor de bevolking. Ook drank kan ellende brengen, maar niet in de mate Het openen van enkele gelegenheden is niet ideaal, maar beter dan het clandestien drinken van bayrum.

Tot slot hield de Heer Kwartsz een betoog over de vrijheid en de plicht alles daarvoor te offeren. Hij wekte op persoonlijke belangen op te offeren voor het grote ideaal de vrijheid te handhaven. Hij riep om geestelijke herbewapening en beloofde zijn beste krachten te geven voor het welzijn van Curaçao en Nederland. Met de bede, dat er voor Nederland een volkomen en spoedig herstel moge komen en dat het Oranjehuis moge behouden blijven en in het bizonder Koningin Wilhelmina gespaard moge blijven, eindigde hij.

Statenlid William Rufus Plantz.

Het becijferde batig saldo van het dienstjaar 1941 bedraagt ƒ 1.185.665. Tot bij de behandeling van de 2e suppletoire begroting 1941 op 30 December 1941 werd dit saldo door het Bestuur op ruim ƒ 2000 geschat. Dit verschil van 1 millioen is nu niet eerder meer te gebruiken door vóór 1944. Door het drukken van de ramingen wordt steeds een onzuiver beeld verkregen. Het Bestuur zegt, dat dit te wijten is aan het kassysteem. Maar het Bestuur weet toch, dat de oliemaatschappij pas uiterlijk 1 December opgave geeft van de winstbelasting, dat ruim ƒ 800.000 bedroeg. Het Bestuur wist dit reeds bij de 1e Suppletoire Begroting 1942. Het is een zeer vreemde houding van het Bestuur. Zit de reden echter dieper? Het Bestuur wilde de opcenten invoeren bij de Inkomsten en Winstbelasting. De Staten moesten niet zien hoe groot het batig saldo was, op dat het geen invloed op hen oefene. Dit is een slimme houding, maar niet bevorderlijk voor een goede samenwerking.

Bij de 1e Suppletoire Begroting 1942 is gevraagd de ontvangsten en uitgaven van de Deviezencommissie in de begroting op te nemen. Artikel 15 van de betreffende landsverordening zegt wel, dat het recht om de tarieven vast te stellen toekomt aan den Gouverneur, maar hieruit volgt niet, dat de gelden niet in de begroting verantwoord moeten zijn. De burgers moeten zich aan de wettelijke bepalingen houden, maar het Bestuur niet minder. De spreker doet nogmaals een beroep op het Bestuur deze gelden in de begroting op te nemen.

Verschillende malen is al geklaagd over de salariëring van de Militaire Politie. Het is onjuist, dat een groep ambtenaren een Curaçaos pensioen geniete volgens een Nederlands Indische regering. Dit is in strijd met de Curaçaose Staatsregeling. De militaire politie werd bij K.B. aan Curaçao opgedrongen. Ook de reorganisatie werd opgedrongen.

Curaçao heeft geen recht in zake de politie, alhoewel het toch een interne aangelegenheid betreft en een bedrag omvat van ƒ 900.000. Het corps is steeds vermeerderd, vooral ook in hogere rangen. Hier zijn 7 adjudanten; in geheel Nederland slechts 5. Overal in West Indië bestaat de politie uit de landskinderen. Hier na 300 jaar Nederlands bewind is dat nog niet mogelijk. Curaçao mocht hier over eigen belangen niet beslissen, maar de Curaçaose belasting moest het opbrengen. De Curaçaoënaar, wordt gezegd, is niet geschikt voor politie, maar nu wel voor de verdediging. Is het nog geen tijd om in te zien, dat dit verkeerd is. Het Bestuur wordt in ernstige overweging gegeven dit probleem tot een oplossing te brengen.

Een woord van dank wil hij het Bestuur brengen voor de oplossing van de Openbare School op Saba.

Statenlid John Aniceto de Jongh.

Als lid van de Koloniale Staten en als lid van de Staten van Curaçao heeft de spreker steeds gewaarschuwd tegen een te groot optimisme betreffende de resultaten van de landbouw. Een ondervinding van eeuwen bewijst dit. In 1682 was er katoencultuur, die echter te niet ging. Men stuurde aan op veeteelt van overheidswege. Er ontstond een huidenhandel. De veeteelt en wat daaraan verbonden was, bleek een voordelige bestaansgrond. De geringe regenval belette een behoorlijke landbouw. Curaçao ging zich toeleggen op de handel.

De landbouwkundigen Rijcke, Versluys en Dussel deden alles voor de landbouw, maar zonder resultaat. Veel geld werd er aan de landbouw ten laste gelegd. Zou het niet ook verstandig zijn de leiding van de landbouw eens toe te vertrouwen aan een Curaçaoënaar, die de gesteldheid van de grond door en door kent? De spreker wil slechts de kleine landbouw bevorderen, doch niet verder gaan.

De uitbreiding van het Helfrichdorp is te groots. De voorschotten te zwaar voor de landbouwers.

De melkcentrale heeft in het begin grote moeilijkheden moeten overwinnen. Nog steeds is enige steun nodig. Maar er is veel goeds gedaan, ook om de kleine landbouwers te helpen bij het slijten van hun melk. De melkcentrale wordt gesteund om der bevolking goedkoper melk te geven.

Wat de aloë betreft, zou het wenselijk zijn de steun aan deze cultuur op Bonaire op te voeren, gezien de hoge prijzen, die er op het ogenblik voor betaald worden.

Tot slot wordt gevraagd om verbetering der wegen van Bonaire, vooral te Kralendijk.

De Bonairianen houden niet van klagen, doch dat is geen reden ze te verwaarlozen. Ook Bonaire betaalt belasting; draagt bij tot de oorlogvoering.

Statenlid Dr. Moises Frumencio da Costa Gomez.

Allereerst dankt hij voor de gelukwens hem door den Voorzitter der Staten gebracht voor zijn benoeming tot lid van de Raad van Advies.

Verschillende sprekers hebben op verschillende wijzen hun onderwerpen behandeld en naar beste weten dit Gebiedsdeel trachten te dienen. Alle gedachten gingen hier naar toe, dat het landskind meer erkenning moet erlangen. Het is zeer moeilijk over deze zeer subtiele aangelegenheid met juistheid te oordelen. Zeker is het, dat niet van opzet kan gesproken worden. De spreker gelooft, dat de gevallen een uitvloeisel zijn van een verouderd stelsel en dat het geen waarborg meer biedt voor homogeniteit tussen bevolking en Bestuur. Wilde eerst hierover spreken doch zal dit niet doen. Wil echter uitdrukkelijk verklaren, dat er zeker van opzet geen sprake is.

Hierna hield Dr. M. F. Da Costa Gomez een belangrijke staatkundige beschouwing, die wij op blz. 3 en 4 in haar geheel afdrukken.

Statenlid Ernesto Cecilio Martijn.

De Algemene Bekendmakingen betreffende de censuur zijn vaag en geven aanleiding tot willekeur. In een democratisch land moet critiek nodig zijn. Gezonde critiek is nuttig. Waren het stuk in de „Amigoe di Curaçao" over de Chinezen verschenen, wellicht was erger voorkomen geworden. Wel al te drastisch was de maatregel om de „Amigoe di Curaçao" 2 dagen te schorsen. Een krant, die 59 jaren lang op de bres heeft gestaan voor de Nederlandse cultuur en de handhaving van het gezag. En dat alles om een stukje uit de Staatsregeling.

Op grond van ingewonnen informaties kan de Heer Martijn echter zeggen, dat de laatste tijd de toepassing van de censuur soepeler is en daarvoor wil de spreker dank brengen. De regels van de censuur moeten echter nader bekeken worden. Deze spreker is overtuigd, dat de Procureur Generaal hieraan zal willen medewerken.

Vreemd was het, dat de deviezencommissie het afsluiten van levensverzekeringen in dollars heeft verboden. Dit is een maatregel om vrijwillig sparen te beletten. De bevolking is gewoon te sparen door middel van een levensverzekering naar draagkracht. Bijna alle polissen werden steeds in dollars afgesloten, dit is nu verboden. Wel is het toegestaan in guldens en ponden. Maar er is nog steeds geen zekerheid over de monetaire positie. Er heerst onzekerheid over de ponden en guldens. Waar kunnen die ponden en guldens belegd worden? Deze maatregel betekent ook een monopolie van de Nederlandse maatschappijen. Het totaal gaat te ver. Men had een limiet moeten stellen.

De spreker vraagt om de deviezencontrôle te vereenvoudigen en direct te plaatsen onder de supervisie van de Administratie van Financiën. Wij leven nu eenmaal midden in Amerika en zullen altijd dollars nodig hebben. De taak van de deviezencommissie moet eigenlijk bestaan in het zoveel mogelijk de beschikking krijgen over dollars.

DE GEMACHTIGDEN VAN HET BESTUUR ANTWOORDEN.

Bestuursgemachtigde Mr. Henri Johan Marie Hoogeveen.

Allereerst dankt hij voor het welkom. In antwoord op den Heer A. S. Senior, zegt de Heer H. J. M. Hoogeveen dat een aparte regeling ten aanzien van de winstbelasting voor de oliemaatschappijen mogelijk zou zijn. Dit is echter een minder elegante oplossing. Het Bestuur zal deze zaak bezien. Dit is geen dooddoener, maar de zaak zal werkelijk bestudeerd worden.

De gelden der reizen van den Procureur Generaal naar Bonaire op defensie te boeken, vindt geen principiële bezwaren.

Aan de uitgifte der domeingronden zal, zegt hij aan den Heer E. A. Römer, meer bekendheid worden gegeven. De duurtebijslag voor de gepensioneerden is helemaal niet dwaas. Maar kan de begroting dit alles dragen? Hij zal het overwegen. Tevens wijst de Gemachtigde op zijn taak om een algehele herziening van de salarisschaal tot stand te brengen. Dit valt er dus ook onder. Er wordt aan gewerkt en hij hoopt spoedig klaar te zijn.

Ook de regeling der pensioenen voor ambtenaren in tijdelijke dienst valt daaronder.

Het monetair beleid wordt op het ogenblik, zo deelt hij den Heer J. A. J. Ellis mede, te Londen door den Heer H. I. Franke besproken. De resultaten moeten wij afwachten.

Den Heer W. R. Plantz deelt de Gemachtigde mede, dat het ruime onvoorzien batig saldo een vrij logisch gevolg is van het systeem der kasgelden. De lichte aantijging tegen het Bestuur, dat het een trucje was, is niet juist. Aan het einde van het jaar worden de uitstaande posten binnengehaald en vooral ook daar de uitgaven het jaar overkappen.

Het is beter volgens de opvatting van het Bestuur de gelden van de Deviezenregeling buiten de begroting te laten. Het is een crisismaatregel en van tijdelijke aard.

Wat de Heer Dr. M. F. da Costa Gomez zegt over het financieel beleid in de begroting in verband met een duidelijker belichting, kan de Bestuursgemachtigde onderschrijven en hij belooft de zaak te bestuderen.

Bestuursgemachtigde Mr. Thys van der Laan.

In antwoord aan den Heer E. C. Martijn wil gemachtigde Th. van der Laan verklaren, dat het hem buitengewoon veel genoegen gedaan heeft te heren, dat de klachten over de censuur minder talrijk zijn dan vroeger. Ook hij zelf is niet tevreden over de censuur. Dit ligt niet aan den censor noch aan den Procureur Generaal, maar aan het systeem. De Algemene Bekendmaking kwam uit Nederland en was in Maart of April 1940 ingesteld door generaal Winkelman, toen Nederland dus nog niet in oorlog was. De gemachtigde geeft de toezegging, dat hij de perscensuur nader in studie zal nemen. Hij heeft reeds enige ideeën en hoopt binnen afzienbare tijd een meer bevredigende regeling te treffen.

Bestuursgemachtigde Ir. Joannes Franciscus Groote.

De Gemachtigde wil allereerst de toedracht der zaken vertellen betreffende hetgeen de Heer J. H. A. Eman, gezegd heeft over de plaatserkenning bij de opening van de Julianaschool. Des ochtends was een aantal personen in de school ter laatste inspectie. Statenlid Eman kwam binnen en verzocht het hoofd van de school te spreken.

Deze verwees hem echter naar den Heer Beyderwellen. Statenlid Eman wenste te weten, hoe de plaatsen waren van de leden des Politieraads en van de Staten. De Heer Beyderwellen wees de plaatsen nl. 1e rij Gezaghebber met Mevrouw, de 2 hoofdambtenaren, de Statenleden en de leden Raad van Politie.

Niet tevreden hierover werd de Heer Eman naar mij verwezen. Hij zeide, dat de Statenleden naast den Gezaghebber moesten zitten; dit eisen zij. Mijn antwoord luidde: Ik ben de gastheer, moet den Gezaghebber ontvangen, dus deze moet rechts van mij zitten. „Dan kom ik niet", zei de Heer Eman. Ter verklaring diene, dat Dr. W. Goslinga den Gouverneur vertegenwoordigde.

Den Heer E. A. Römer kan de Gemachtigde mededelen, dat de weg naar Westpunt wachten moest om defensieredenen. Militair werk gaat voor. Bij de volkswoningen op Mundo Nobo is rekening gehouden met de aanleg der wegen, deelt hij den Heer J. M. F. Kroon mede. Bij de woningen op de woningen op de Penweg moest toentertijd het gehele wegenplan herzien worden. Waarom is het bestuur van de woningbouw niet eens even komen praten over die toestanden op Mundo Nobo? Alles staat echter op het program, maar militaire werken gaan voor.

Den Heer J. A. J. Ellis zij medegedeeld, dat het geen eis was, dat de secretaris van de Incu een M.T.S. diploma hadde. Het was wel een uitermate gelukkige omstandigheid. Het ambt eist een zeer technische bekwaamheid. Ter staving leest de Gemachtigde een telegram voor, dat voor een leek hutspot lijkt. De secretaris begreep het in 5 minuten, waar anderen wellicht een dag voor nodig hadden. De technische zijde is zeer belangrijk. De Gemachtigde meent gehandeld te hebben in het belang van Curaçao.

Inderdaad zullen de alleenverkopers afstand moeten doen van hun speciale rechten, doch getracht zal worden alles zo redelijk mogelijk te doen verlopen. In verschillende gevallen gaat Amerika er toe over de firma's aan te wijzen, die voor levering in aanmerking komen. Altijd blijft bovendien nog de mogelijkheid bestaan te trachten zelf zoveel mogelijk te krijgen.

De aloëcultuur heeft, zoals de Heer F. J. Q. Kwartsz inderdaad zegt, geleden door de militaire werken. Alles zal gedaan worden om dit te herstellen. Zo nodig zullen voorschotten gegeven worden.

Op de rede van den Heer J. A. de Jongh was de spreker niet voorbereid. Voor een groot deel is het juist, wat de Heer De Jongh gezegd heeft. De landbouw hier is uiterst moeilijk. Een voorbeeld is wel het Helfrichdorp. Zo er nog een droog jaar komt, wat zal er dan over zijn? Het is een strijd tegen de elementen. Toch zal het Bestuur zijn best blijven doen en vooral trachten het water in de grond vast te houden. Dat de veeteelt meer succes biedt, wordt door de feiten bevestigd. Veeteelt levert een behoorlijk bestaan.

De vaste lasten voor de bewoners van Helfrichdorp zullen zo laag mogelijk gehouden worden.

De tractor voor Bonaire is nooit aangekomen. Wel zijn nu ontvangen 3 kleine tractors, die oorspronkelijk bedoeld waren voor Nederlands Oost Indië. Misschien dat er hier één bij is voor Bonaire.

Hierop wordt de vergadering uitgesteld tot de volgende dag.

DE VERGADERING VAN DONDERDAGAVOND.

Na de opening van de tweede vergadering door Voorzitter John Horris Sprockel, neemt de Bestuursgemachtigde Mr. H. J. M. Hoogeveen het woord om het Statenlid Dr. M. F. da Costa Gomez geluk te wensen met zijn benoeming tot lid van de Raad van Advies. In zijn onschuld had hij dat de vorige keer vergeten. De Gemachtigde hoopt, dat de Heer Da Costa Gomez zijn volle bevrediging in deze taak vinden zal en later op Curaçao terug een grote herinnering daaraan zal mededragen.

Dr. Moises Frumencio da Costa Gomez dankt den Afgevaardigde van het Bestuur en hoopt met de hulp van het Bestuur veel voor Curaçao te bereiken.

Bestuursgemachtigde Dr. Carl Friedrich Gronemeyer.

De Gemachtigde van het Bestuur gaat in op het staatkundig betoog van Dr. Da Costa Gomez betreffende de Raad van Politie. Dat de Heer Da Costa Gomez meent, dat de Raad van Politie geen recht van bestaan meer heeft, was een verbazingwekkende mededeling. De spreker is het hiermede niet eens. Niets wil Dr. Gronemeyer afdoen aan het scherpe inzicht van Dr. Da Costa Gomez in het Staatsrecht en speciaal in de Curaçaose Staatsregeling, maar zijn zienswijze in dezen kan hij niet delen. Zolang de bestaande bestuursorganisaties niet vervangen zijn, blijven de oude bepalingen van kracht. Nu dit onderwerp echter door de Staten is aangesneden zal het Bestuur deze quaestie in studie nemen.

Buitenland.

COMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Het Britse communiqué van Caïro luidt als volgt: „Onze dekkende strijdkrachten bestreden gisteren wederom de vooruitgeschoven vijandelijke strijdkrachten. De hoofdstrijdkrachten van den vijand bewogen zich voort langs de spoorlijn door de woestijn en gisteravond bevonden hun leidende elementen zich op 30 mijl ten Westen van Matruh. Onze hoofdstrijdkrachten zijn nog niet in de strijd" (Caïro, (AP) 26.6).

LUCHTVAARTCOMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Het communiqué van de Raf, dat te Caïro werd uitgegeven, luidt als volgt: „Gevechtsvliegtuigen en bommenwerpers van de Raf en van de Zuidafrikaanse luchtmacht voerden gisteren talrijke aanvallen uit op de grote colonnes van vijandelijke motor-voertuigen en tanks in het naar voren gelegen gebied, welke zich in Noordoostelijke richting voortbewogen naar het Zuiden van Sheferzen. Gisterenavond werd een hevige aanval gedaan op de scheepvaart en de haven van Benghazi door Wellington-bommenwerpers van de Raf en Liberator-bommenwerpers van het Noordamerikaanse legerluchtcorps.

Een vijandelijke colonne, welke zich in Noordelijke richting voortbewoog, werd ook gebombardeerd, aanvankelijke berichten tonen aan, dat veel schade werd toegebracht aan de vijandelijke colonnes. Gedurende de dag verkenden onze gevechtsvliegtuigen de naar voren gelegen gebieden. Zij vernielden een ME109 en een GHO. Dinsdagmiddag schoten Spitfires bij een kleine vijandelijke aanval op Malta een RE201 en een Macchi202 neer. De volgende nacht viel de vijand Malta wederom aan en een JU88 werd vernield door onze nachtgevechtsvliegtuigen. Twee grote vijandelijke voorraadschepen, geëscorteerd door twee torpedojagers werden in de nacht van Maandag door onze bommenwerpers aangevallen ten Oosten van Palermo. Een voltreffer, welke geplaatst werd op de voorsteven van een der voorraadschepen veroorzaakte een brand" (Caïro, (AP) 25.6).

NIEUWS UIT RUSLAND.

Henry Cassidy seint uit Moskou: „Naar vermeld wordt zou het Duitse offensief bij Sebastopol enigszins afnemen door de hevige verliezen, doch de bestorming van de Zwarte Zeebasis werd voortgezet. „Rode Ster" zeide: „Gedurende de laatste dagen verslapten de Duitse aanvallen enigszins op onze posities als resultaat van de ontzaggelijke verliezen, doch zij hebben nog een numeriek overwicht en dit staat hen toe heftige slagen te leveren in enkele sectoren van het front.

Militaire berichten zeiden, dat 9 Duitse en Roemeense divisies verslagen werden of grote verliezen leden in de Slag bij Sebastopol, terwijl meer dan 150 tanks en honderden vliegtuigen werden vernield. De verslagen infanterie-divisies werden genoemd als de 22ste Duitse, de 50ste Duitse, de 123ste Duitse, de 72ste Roemeense, de 1ste Roemeense, de 18de Roemeense, de 24ste Duitse, de 117de Duitse en de 4de Roemeense.

Niettegenstaande de gunstiger toon poogden de Russen het feit niet te verbergen, dat de situatie ernstig is. De Duitsers hielden hun machtige aanvallen vol aan de Noord- en Zuid-zijden van de sterkte, doch de Russische troepen en matrozen gingen voort de binnenste defensies te verdedigen. Op een punt waar de Duitsers doorbraken in de frontposities zouden de verdedigers uit hun loopgraven zijn gesprongen en een tegenaanval hebben gedaan. De Russen zeiden, dat de gevechten van man tegen man onveranderlijk in het voordeel der Russen verliepen, waarbij de vijand gedwongen werd zich terug te trekken, tenzij hij door tanks gesteund werd. De Duitse verliezen worden tot nu toe geschat op van 2 tot 5 maal zoveel als die van de Russen. De prijs van het Duitse offensief wordt hier reeds zo hoog beschouwd, dat deze ontmoediging veroorzaakt in de vijandelijke gelederen.

De Zwarte Zeevloot bleef de landstrijdkrachten steunen. Een oorlogsschip zou de haven binnengestoomd zijn met voorraden en versterkingen en gewonde mannen, vrouwen en kinderen hebben geëvacueerd binnen een tijdsverloop van twee uren, terwijl de kanonnen vuurden op de vijandelijke posities. In de slag aan het Charkovfront hebben beide zijden om de beurt plaatselijke successen, volgens „Rode Ster", welk zegt dat sommige belangrijke heuvelstellingen verschillende malen genomen en hernomen zijn. Het blad zeide, dat de Duitse voortgang op sommige punten slechts gemaakt werd met ontzaggelijke verliezen en dat de tankgevechten in hevigheid toenemen. De vijandelijke machines zouden in grote groepen opereren. Een daarvan viel gisteren in golven aan, doch slaagde er niet in een Russische afdeling te omsingelen, niettegenstaande de plaatselijke meerderheid.

„Rode Ster" onthulde voor de eerste maal biezonderheden betreffende het vorige Duitse offensief aan het Charkovfront. Het blad zeide, dat de 14de en 16de Duitse tankdivisies met 400 vliegtuigen en veel artillerie en infanterie geconcentreerd werden in een smalle sector en een hevige aanval deden op een der meest belangrijke punten met het doel de defensies snel te breken en door de opening te stormen. Het bericht zeide, dat de eerste aanval mislukte en de Duitsers zich toen keerden naar een andere sector. De Russische infanterie, gesteund door de standaard 76-millimeter veldkanonnen en antitankkanonnen bood het hoofd aan de aanval.

„Rode Ster" zeide, dat de Duitse tanks op sommige punten diep in de Russische linies doordrongen, doch dat de vijandelijke infanterie werd afgesneden en niet in staat was de pantsercolonnes te volgen. De Duitsers zonden reserves in een poging de wig te verwijden, doch de Russische tanks kwamen in de strijd en sloegen naar de vijandelijke gemechaniseerde eenheden, terwijl Russische vliegtuigen het meesterschap in de lucht behaalden. De Duitsers verloren ongeveer 50 tanks bij een gevecht en 39 werden vernield en 65 beschadigd bij een ander gevecht. „Rode Ster" zeide, dat de verliezen het offensief verzwakten en de Duitsers tenslotte moesten stilhouden om hun strijdkrachten weer te verzamelen voor de slag welke thans gaande is.

Een actie op grote schaal wordt gemeld van de Russische guerilla's achter de Duitse linies. Naar vermeld wordt zouden de guerilla's meer dan 100 nederzettingen in Wit Rusland hebben bezet en een straf-expeditie hebben verslagen in de Gomel-provincie. De guerilla's legden mijnen op de Vitebsk-Polotsk weg. Hieraan voegden de berichten toe, dat de guerilla's achter het Noordwestelijke front een Duitse divisie versloegen, welke gezonden werd om dat gebied tot bedaring te brengen. De Duitsers zouden 2500 man aan doden en 20 tanks hebben verloren. Thans zouden zij een nieuwe expeditie uitrusten (Moskou, (AP) 25.6).

CANADESE TROEPEN ARRIVEREN IN GROOT BRITANNIË.

Duizenden Canadese soldaten arriveerden in Groot Britannië in een convooi, dat geëscorteerd werd door Noordamerikaanse oorlogsschepen. Zij kwamen van de oefeningscentra in Canada om het machtige leger aan te vullen, dat gereed gemaakt wordt om Europa te invaderen. Het grote convooi bracht ook Canadese vliegers, verpleegsters, technici van Brits Honduras en Nederlandse troepen. (Een Britse haven, (AP) 26.6).

GENERAAL EISENHOWER IN LONDEN GEARRIVEERD.

Generaal Majoor Dwight Eisenhower arriveerde in Londen en nam het bevel op zich van het Europese krijgstoneel voor de Noordamerikaanse strijdkrachten.

Eisenhower zeide in een verklaring, dat de formele vestiging van het Europese krijgstoneel een logische stap is in het coördineren der inspanningen van Groot Britannië en de Verenigde Staten. Eisenhower confereerde met Churchill en Roosevelt op Maandag alvorens naar Groot Britannië te vertrekken.

Eisenhower zeide, dat de bijeenkomst van den Premier en den President tot doel heeft „de gecombineerde actie zelfs in nauwere coördinatie te brengen" en dat „de aanwezigheid van de Noordamerikaanse soldaten en vliegers hier in snel toenemende aantallen een bewijs is, dat wij bezig zijn de plannen uit te voeren".

Men verwacht, dat Eisenhower een aanvang zal maken met conferenties om de Britse en Noordamerikaanse legers samen te smeden voor een offensieve actie met Generaal Brooke en andere Britse militaire leiders, die hij ontmoette bij zijn vroeger bezoek in Mei van dit jaar.

Eisenhower stond in nauw contact met Admiraal Lord Louis de Mountbatten voordat hij uit de Verenigde Staten vertrok en sprak trots van de lof van den Leider der Commando's voor de Noordamerikaanse divisies met 8 weken training. Men gelooft, dat Eisenhower de taak op zich genomen heeft de biezonderheden uit te werken voor een Geallieerde invasie van het vasteland (Londen, (AP) 25.6).

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Ankara:** Een burger van een neurtaal land, die zich in Tokio op straat bevond toen de Noordamerikaanse luchtaanval op 18 April plaats had, zeide, dat de Japanners in paniek geworpen werden door de aanval en gedrukt door hun zwakke defensie. De oggetuige van de aanval verklaarde: „De daglichtaanval vatte de Japanners volkomen bij verrassing en schokte het vertrouwen van het volk in zijn Regering, welke had opgeschept, dat de Amerikaanse vliegtuigen nooit boven de hoofdstad zouden worden gezien.

— **Moskou:** Het Russisch middagcommuniqué deelde mede, dat in de nacht van 25 op 26 Juni in de richtingen van Charkov en Sebastopol de Russische troepen de strijd tegen den vijand voortzetten. In andere sectoren van het front hadden geen grote veranderingen plaats.

— **Bogota:** De Colombiaanse Regering heeft nog geen protestnota aan Duitsland gezonden over het tot zinken brengen van de Colombiaanse schoener „Resolute" door een duikboot met verlies van 6 mensenlevens, doch bestudeert alle biezonderheden om een protest op te stellen.

— **Berlijn.** De Duitse radio zeide, dat Britse bommenwerpers in de afgelopen nacht woondistricten in verschillende steden in Noord-Duitsland aanvielen, vooral in Bremen. Er is een aantal slachtoffers onder de burgerbevolking en een aantal gebouwen werd vernield en beschadigd. De radio beweerde, dat op zijn minst 41 Britse vliegtuigen werden neergeschoten.

— **Londen:** Het Britse nieuwsagentschap zeide: dat de radio van Moskou berichten uit Stockholm noemde, volgens welke een aanslag op het leven van Goebbels massa-arrestaties van Poolse officieren ten gevolge heeft gehad. De berichten gaven niet te kennen wanneer de aanslag plaatsvond.

— **Londen:** Bevoegde kringen voorspelden een snelle vorming van een geunificeerd commando om de Noordamerikaanse, Britse en Canadese strijdkrachten te smeden in een gecoördineerd gevechtsteam voor een aanval op het Europese vasteland.

— **Londen:** Berichten bereiken Tsjechische Regeringsbronnen in Londen door neutrale landen waardoor te kennen wordt gegeven, dat het totaal aantal slachtoffers in de nazie-represailles sedert het doden van Heydrich thans de duizend nadert.

— **Moskou: (spoed):** Het Russische leger meldde, dat het een machtige weerstand ontwikkelt tegen het Duitse offensief in de Oekraïne en een serie van felle aanvallen afslaat na Kupyansk verlaten te hebben.

BEKENDMAKING.

BESCHIKKING van den 18den Juni 1942 No. 3719, ter uitvoering van artikel 2 van het „Prijsopdrijvings- en Hamsterbesluit 1940" (P.B. 1940 No. 44).

DE VOORZITTER VAN HET HOF VAN JUSTITIE IN CURACAO, MET HET DAGELIJKSCH BELEID VAN ZAKEN BELAST,

Gelet op artikel 2 van het „Prijsopdrijvings- en Hamsterbesluit 1940" (P. B. 1940 No. 44):

HEEFT GOEDGEVONDEN:

I. Als détailprijs, tegen welken de navolgende goederen op de eilanden Curaçao en Aruba ten hoogste mogen worden te koop aangeboden, verkocht of geleverd vast te stellen den kostprijs dier goederen, verhoogd met het bij elk dier goederen in onderstaande lijst vermelde percentage:

1.	witte, lange katoenen mannenbroeken	40%.
2.	lange „khaki" mannenbroeken	40%.
3.	lange, blauwe werkbroeken voor mannen	33⅓%.
4.	witte overhemden (behalve merk „Arrow")	30%.
5.	„Khaki" overhemden	33⅓%.
6.	blauwe werkoverhemden	30%.
7.	ketelpakken (z.g. „coveralls")	40%.
8.	katoenen sokken voor mannen	40%.
9.	werkschoenen voor mannen	40%.
10.	katoenen onderkleeding voor mannen	40%.

II. Te bepalen:

1. dat onder „kostprijs" in deze beschikking verstaan wordt, den voor de ontvangen goederen in rekening gebrachten c.i.f.-prijs, omgerekend in Curaçaosche guldens tegen den koers op den dag van ontvangst der goederen, vermeerderd met de douanerechten en het evenredige deel der transportkosten voor vervoer der goederen naar magazijn en/of verkooplokaal.

2. dat het onder I bepaalde geen betrekking heeft op prijzen van de daarin genoemde goederen voor zoover verstrekking daarvan geschiedt aan schepen, varende onder vreemde vlag.

3. **Dat kleinhandelaren in een of meer der in de beschikking genoemde goederen verplicht zijn om aan elk exemplaar der onder I genoemde artikelen voor zoover deze aanwezig zijn in een voor verkoop bestemd lokaal een aanduiding van den verkoopsprijs bevestigd te hebben luidende in Curaçaosche guldens per eenheid van het betreffende artikel.**

4. dat voor de berekening van de verkoopsprijzen der onder I genoemde goederen de volgende afrondingen naar beneden moeten worden toegepast:

bij een bedrag van minder dan fl. 1.00 op 2½ cent,
bij een bedrag van fl. 1.00 tot fl. 2.50 op 5 cent,
bij een bedrag van fl. 2.50 tot fl. 10.00 op 10 cent,
bij een bedrag van meer dan fl. 10.00 op 25 cent.

5. dat deze Beschikking in werking treedt op den dag na dien harer plaatsing in het Publicatieblad en dat zij in de Curacaosche Courant zal worden bekendgemaakt.

Willemstad, den 18den Juni 1942.

(w.g.) SUTHOFF.

Uitgegeven den 19den Juni 1942.
De Gouvernements-Secretaris,
GRONEMEIJER.

Over het Bestuur van Curaçao

door

Dr. MOISES F. DA COSTA GOMEZ,

Lid van de Staten van Curaçao,
Lid van de Buitengewone Raad van Advies,
Lid van de Rijksconferentie der Nederlanden

Overtuigd, dat de oorlog nog vele en zware offers van Curaçao zal vragen hebben de afdelingen reeds bij het begin harer werkzaamheden, in het Voorlopig Verslag deze begroting aan het Bestuur de verzekering gegeven, dat de Staten in hun huidige samenstelling zoveel als in hun vermogen ligt, zullen meewerken tot de vrijmaking van Nederland.

De staatkundige beginselen in het V.V. geformuleerd, moeten ook in dit licht gezien worden, en het is daarom niet te verwonderen, dat het huidige Bestuur, dat deze beginselen in toepassing heeft gebracht, met de medewerking der Staten, tegen de formulering geen bezwaren heeft gemaakt.

Ik spreek de hoop uit, en met mij, naar ik aannemen mag, ook mijn overige medeleden, dat deze beginselen in de komende jaren ook verder uitgewerkt zullen worden, opdat, zonder ontwrichting van het sociaal-economisch leven onzer bevolking, een zo groot mogelijke steun kan worden verleend aan de staatsregering voor de goede zaak van de bevrijding van Nederland.

Terecht konden de afdelingen in het Eidverslag haar genoegdoening uitspreken, dat het Bestuur het blijkbaar eens is met de beschouwingen in het Voorlopig Verslag.

Onderling Overleg.

In onderling overleg zullen voor de duur van de oorlog, de bemoeienissen van Bestuur en Staten gericht blijven op de bescherming van het sociaal-economische leven der bevolking, het opvoeren harer weerbaarheid en het verzekeren aan de Nederlandse Regering van de steun, die ons Staatsdeel vermag te geven. Onze bevolkingspolitiek heeft ten doel, de sociale verzekering in stand te houden en uit te bouwen, de economische, hygiënische, sociale en culturele levensomstandigheden te verbeteren, de nationale gevoelens te versterken.

De zeer aangename wijze, waarop door het Bestuur in deze begroting is geantwoord, de uitvoerige en zakelijke beschouwingen van bestuurszijde, hebben bij mij de indruk gevestigd, dat het het Bestuur ook ernst is met de door de Staten gewenste en door het Bestuur reeds in toepassing gebrachte bevolkingspolitiek.

Wanneer het nodig mocht blijken dat de desbetreffende departementshoofden niet de geschiktheid of de bekwaamheid bezitten, om deze bevolkingspolitiek door te voeren, dan dienen zij, die immers meer kwaad dan goed doen, van de uitvoering der noodzakelijke werkzaamheden te worden ontheven. Deze bevolkingspolitiek eist bekwaamheid, geschiktheid tot beoordelen van de belangen in brede zin van het volk en tot het voorstellen van de doeltreffende maatregelen.

De Curaçaose politiek is niet langer die van enige kleine, onbetekenende eilanden. Zij gaat ver buiten onze grenzen. Wij hebben vreemde troepen op onze eilanden. Onze voedselvoorziening, onze financiële en monetaire positie is van anderen afhankelijk.

Samenwerking met Suriname.

Samenwerking met Suriname, het andere vrije deel van het Koninkrijk is nodig. Deze samenwerking zal een innige samenwerking moeten zijn. Door het initiatief van den Gouverneur zijn stappen in die richting gedaan. Curaçao heeft zijn goede zorg en wil getoond.

Maar de uitwerking van deze goede voornemens dient plaats te hebben met medewerking van de vertegenwoordigende lichamen dezer vrije Nederlandse staatsdelen. Opgelegde samenwerking zal geen resultaat hebben. Curaçao en Suriname als vrije Nederlandse staatsdelen zullen vrijwillig nader tot elkaar moeten komen, in beider belang, en dat van het Koninkrijk. Commissies zijn uitstekend, om de voorbereidende werkzaamheden te verrichten, maar men zij voorzichtig, opdat niet door onvoorzichtige uitlatingen de gebiedsdelen eerder van elkander vervreemden, dan tot elkaar komen! Uitlatingen van particulieren worden gemakkelijk misverstaan. Legaal en rustig overleg der instanties moge ook hierin verbetering brengen.

Nederlands koloniale Politiek.

Zoveel mogelijke dient de eigenlijke Curaçaose politiek en die van de Staat en de gewijzigde omstandigheden, in overeenstemming te zijn ter versterking van de band met de Nederlandse regering en de gebiedsdelen en hunner bevolkingen. De heroriëntatie van de Nederlandse politiek ten opzichte van de overzeese gebiedsdelen, waarvan wij nu getuige menen te zijn, moest komen.

Curaçao zal in de adviesraad te Londen vertegenwoordigd zijn en later op de Rijksconferentie, waar over onze staatkundige positie zal worden beslist. Ik zal thans niet in mijn beschouwingen de historische groei van Nederlands koloniale politiek via de ethische en ontvoogdingspolitiek tot de huidige koerswending bespreken.

Een diepgaande heroriëntatie van de staatspolitiek t.o.v. de overzeese delen is een eis van rechtvaardigheid.

Niet zozeer, omdat deze staatsdelen zo overtuigend hun verknochtheid aan de Nederlandse zaak hebben bewezen (want dit is tenminste van Curaçao en Suriname lang geen geheim), maar omdat toch elke andere opvatting geheel in strijd is met de ontwikkeling der staatsdelen, hun behoeften en het grote economische en nationale voordeel der eenheid van de landen en volken onzer staatsgemeenschap.

Deze ontwikkeling is niet te stuiten. J. Huizinga zegt dit voortreffelijk: „Wij allen, hoe ook gezind of gericht, weten dit, wij kunnen niet terug, wij moeten er doorheen."

De Heroriëntatie.

Ik zie een begin dezer heroriëntatie en een waarborg in de benoeming van Dr. Van Mook tot Minister van Koloniën, van Raden Soejono tot Minister zonder portefeuille, in de instelling van de Raad van Advies, waarin de overzeese staatsdelen zijn vertegenwoordigd; in de instelling van een Adviescommissie voor Nederlands Indië. Moge dit het begin zijn van de voltooiing van dat nimmer voltooide en bij de grondwet veronderstelde Koninkrijk der Nederlanden.

Waar thans door de oorlog de locale politiek bezien moet worden in het licht van de Nederlandse zaak, moet de Curaçaose politiek dezelfde zakelijke en sociale kenmerken vertonen ener goede Nederlandse politiek en de Curaçaose staatsorganen zo doelmatig mogelijk ingericht worden, om dit doel effectief te kunnen bereiken.

Verschillende leden hebben in dit verband beschouwingen gehouden, zodat ik over die punten niet nader behoef te spreken, evenmin als over de onderwerpen in het Voorlopig Verslag behandeld.

Ik zal derhalve voor het ogenblik volstaan met nog even het financieel beleid en comptabel beheer en verantwoording ter sprake te brengen en in het verband van mijn beschouwingen enige wenken te geven, die ik in het belang van Curaçao acht, waarbij misschien bij de herziening der comptabiliteitswetten rekening gehouden kan worden.

Nodig lijkt het mij ook, nader de bestuursdecentralisatie te bespreken, aangezien dit onderwerp voor de vrije ontwikkeling van onze eilanden van groot belang is.

Het financieel beleid.

De afdelingen hebben haar ontstemming betuigd met de grote lijnen van het financieel beleid.

Dit financieel beleid is — nu de laatste jaren de bemoeienissen van het Gouvernement zich hebben uitgebreid en noodzakelijk uitbreiden moesten — niet overzichtelijk.

Bij verschillende gelegenheden heb ik er op aangedrongen, het financieel beleid in de begroting duidelijker te belichten. Is het niet mogelijk de begroting te splitsen in afzonderlijke onderdelen der Gouvernementshuishouding en de ontvangsten en uitgaven betrekking hebbende op verschillende onderdelen — indien mogelijk gesplitst naar de afzonderlijke eilanden —, tot uitdrukking te brengen?

Het verschil tussen de ontvangsten en de uitgaven op elk hoofdstuk geeft daardoor de nettokosten of de nettobaten van het betrokken onderdeel. De hoofdstukken dienen dan voor wat betreft de eilanden, te worden verdeeld in paragrafen. Voor het algemeen beheer moet dan een afzonderlijk Hoofd-

(vervolg op pag. 4)

stuk bestemd worden, ten einde te voorkomen, dat de algemene bestuurskosten over de onderscheidene takken der Gouvernementshuishouding zouden moeten worden omgeslagen. Het hoofdstuk belastingen krijgt hierin een biezonder karakter, wijl het voordelig saldo daarvan geacht moet worden nodig te zijn tot dekking van het verschil tussen de voordelige en nadelige saldi der andere hoofdstukken.

Ten bate van elk hoofdstuk zal dandus dienen te worden geraamd zowel de uitgaven als de ontvangsten op dat onderdeel betrekking hebbende. Retributiën komen dus niet onder de belastingen, doch onder het hoofdstuk, waartoe zij geacht moeten worden te behoren.

De begroting zal aan overzichtelijkheid winnen, indien de geraamde posten toegelicht worden. B.v. zal bij de begroting een staat moeten worden overgelegd van alle Gouvernementseigendommen en de opbrengst dezer eigendommen.

Afzonderlijke begroting.

Het verdient ook aanbeveling om de diensten van Openbare Werken, Waterleiding, Post en Telegrafie, Haven en Loodswezen op bedrijfstechnische leest te administreren. Voor elk dezer bedrijven ware dan een afzonderlijke begroting toe te voegen. Alleen saldi dezer begrotingen behoren te worden opgenomen, in de zg. Hoofdbegroting. Deze begrotingen dienen gelijktijdig met de zg. Hoofdbegroting aan de Staten ter goedkeuring te worden aangeboden. Alleen op deze wijze zal een overzicht te verkrijgen zijn en kunnen worden nagegaan welke kosten te zwaar drukken en waarop kan worden bezuinigd.

Op deze wijze, meen ik, zal een duidelijker overzicht van het financieel beleid van het bestuur verkregen worden; mogelijk zullen deze opmerkingen overwogen kunnen worden.

Krachtige ondersteuning van de Staatsregering.

Het eigenlijke financieel beleid moest en moet gedurende deze oorlogsjaren gericht zijn op krachtige ondersteuning van de staatsregering. Dat dit beleid met bedachtzaamheid gevoerd is, blijkt uit de geleidelijke verhogingen van de vrijwillige bijdragen tot een bedrag van ƒ 2.240.000, terwijl talrijke sociale voorzieningen tot stand konden komen en uitgebreid. Met de grote lijnen van het financiële beleid zijn wij het eens. Maar wij moeten onze teleurstelling uitspreken, dat het Bestuur er niet in geslaagd is in de verouderde comptabele voorschriften die veranderingen te brengen, waardoor een overzicht van het Bestuursbeleid kan worden verkregen. De Staten zijn ook teleurgesteld over de afwikkeling van de monetaire quaestie.

Ik betreur de onmacht van het Bestuur hiertoe en hoop, dat in een of ander spoedig verbetering zal worden gebracht. Gaarne verneem ik van den desbetreffenden gemachtigde van het Bestuur, hoe de contrôle van de ontvangsten en uitgaven zal plaats hebben. In de Memorie van Antwoord lees ik, dat een oplossing van deze aangelegenheid spoedig kan worden verwacht. Wat het Bestuur hieromtrent kan mededelen, zal ik gaarne vernemen.

De Bestuursdecentralisatie.

De Bestuursdecentralisatie is in het Voorlopig Verslag terloops ter sprake gekomen. Op pagina 4 van het Voorlopig Verslag werd de wenselijkheid betoogd, dat speciaal ten aanzien van Aruba meer met plaatselijke autoriteiten in overleg worde getreden omtrent de vraag, of te treffen maatregelen, uit te voeren werken, voldoen aan de wensen der bevolking.

Daartoe werd de Raad van Politie aangewezen geacht. In dit verband werd de uitbreiding van het aantal leden van de Raad van Politie aidaar en van zijn bevoegdheden bepleit, teneinde de staatkundige toestand meer in overeenstemming te brengen met de belangrijkheid van het eiland. Ten einde de moeilijkheden, welke van bestuurszijde verwacht werden, te omzeilen, werd aanbevolen, het ledental en de bevoegdheden van de Raad van Politie uit te breiden.

Hierop antwoordde het Bestuur in de Memorie van Antwoord, dat het 5e hoofdstuk van het Regeringsreglement van 1865 nog steeds van toepassing is en dat derhalve geen wijziging in de bestaande toestand kan worden gebracht, ook niet via het tweede lid van de Overgangsbepalingen.

Waar nu geen wijziging van het Regeringsreglement bij landsverordening in onderhavige geval kan plaats vinden, moet het vijfde hoofdstuk van de Staatsregeling uitgevoerd worden, maar dat kan ook niet, zegt het Bestuur, gezien de tegenwoordige tijdsomstandigheden.

De bestaande onbevredigende regeling moet dus gehandhaafd worden, op papier, maar in de practijk genegeerd, omdat de Raad van Politie op Aruba, wat zijn wettelijke opzet betreft, in de tegenwoordige omstandigheden niet meer voldoet aan de eisen, die aan een werkelijk vertegenwoordigend lichaam moeten kunnen worden gesteld.

Daarom wordt het Arubaanse volk uitgeschakeld en heeft de laatste tijd overleg meer en meer plaats met den Gezaghebber. Dit komt blijkbaar vóór meer in overeenstemming te zijn met de biezondere tijdsomstandigheden. Terloops gezegd: de gevolgen zijn er ook naar!

Een partiële Bestuursdecentralisatie op Aruba is mogelijk

Mijnheer de Voorzitter: ik geloof, dat het Bestuur erg zwaar op de hand is. Wanneer ik de nota n.a.v. het eindverslag lees, dat het Bestuur het ongewenst, zo niet onmogelijk acht, om in oorlogstijd in het Gebiedsdeel Curaçao een decentralisatie door te voeren, dan geloof ik, dat een nuchtere beschouwing wel enig nut kan hebben. Als wij even Bonaire en de Bovenwinden vergeten, waarvoor zeker het bezwaar van de oorlogstijd een bestuursdecentralisatie niet onmogelijk maakt, dan blijft alleen Aruba over, aangezien het probleem voor Aruba het meest urgent is. Daar de Staatsregeling soepel is, kan een partiële bestuursdecentralisatie gemakkelijk doorgevoerd worden. Ik zie dus geen ernstig bezwaar tegen ons voorstel, slechts voordelen.

Maar Mijnheer de Voorzitter: het betoog van het Bestuur geeft aanleiding tot andere opmerkingen, die enigszins uitvoeriger besproken moeten worden, ten einde deze blijkbaar moeilijke quaestie in volle omvang te kunnen begrijpen.

De Interpretatie van het Bestuur.

Het vijfde hoofdstuk van het Reglement op het beleid der Regering in de kolonie Curaçao van 1865 luidende: „Van het Bestuur der verschillende eilanden", is volgens het Bestuur nog steeds van toepassing, krachtens het tweede lid van de overgangbepalingen van de „Curaçaose Staatsregeling", aangezien de organieke landsverordeningen, bedoeld bij art. 117 der Staatsregeling, nog niet tot bekendheid is gekomen.

Het spreekt van zelf dat deze tweede overgangsbepaling nimmer betrekking kan hebben op het vijfde hoofdstuk van het Reg. Reglement, daar immers deze overgangsbepaling in het geheel geen overgangsbepaling zou zijn. Wanneer de Staatsregeling zegt, dat het vijfde hoofdstuk van het Reg. Reglement vervangen wordt door het vijfde hoofdstuk der Staatsregeling en hoe die vervanging plaats heeft, dan is het dwaasheid in de overgangsbepaling te vermelden, dat dat hoofdstuk kan worden vervangen door een landsverordening. Uiteraard zegt die overgangsbepaling, dat de inwendige aangelegenheden, welke door andere wetten, Algemene Maatregel van bestuur enz. zijn geregeld, en waarvoor nu bij de Staatsregeling de mogelijkheid geopend is van een landsverordening, dat die andere wettelijke regelingen ingetrokken, gewijzigd en vervangen kunnen worden door een landsverordening, zonder dat de materie opnieuw geheel door den plaatselijken wetgever wordt geregeld, waarbij de desbetreffende bepalingen van de Staatsregeling eerst in volle werking treden.

De interpretatie van het Bestuur zou alleen zin hebben, indien in de overgangsbepalingen inderdaad gezegd werd, dat het Reg. Reglement of een of ander hoofdstuk daarvan nog van kracht bleef. Dit is echter niet het geval.

De eerste zin van overgangsbepaling 2 zou in dit verband bij niet aandachtige lezing verwarring kunnen stichten. Het luidt: „alle op dat tijdstip, dit is op het ogenblik van de inwerking treding van de Staatsregeling, verbindende wettelijke regelingen blijven van kracht, totdat zij door andere zijn vervangen". Waar de inwerkingtreding van de Staatsregeling het regeringsreglement doet vervallen; kan deze overgangsbepalng geen andere zin hebben dan deze: dat alle op het tijdstip van de inwerkingtreding van de Staatsregeling verbindende wettelijke regelingen behalve het Regerings Reglement, waarvoor de Staatsregeling in de plaats komt, van kracht blijven.

Waar het gehele Regerings Reglement vervallen is, kan onmogelijk aangenomen worden, dat een hoofdstuk van kracht is gebleven. Ware dit het geval dan had dit uitdrukkelijk vermeld moeten worden, quod non.

De tweede zin van de overgangsbepaling kan ook om deze reden nimmer betrekking hebben op een hoofdstuk dat met het oude Regerings Reglement vervallen is.

De laatste alinea van artikel 3 overgangsbepaling zou ook niet nodig zijn, indien het oude Regerings Reglement gehandhaafd bleef. Zij is met die opvatting volkomen in strijd.

De Staatsregeling is niet meer dan een herzieningswet waarbij de bepalingen van het Regerings Reglement gewijzigd en vervangen zijn. Daarin is het 5de hoofdstuk van het Regerings Reglement vervangen door een nieuw hoofdstuk met imperatieve opdracht, de indeling van het gebiedsdeel in bestuursoorten, welke bij landsverordening moet geschieden.

Tegelijkertijd werden de politieraden afgeschaft. Zolang die nieuwe bestuursindeling niet plaats gevonden heeft blijft het Bestuur in gebreke, doch het 5de hoofdstuk van de Staatsregeling is niet buiten werking, en de nalatigheid van het Bestuur, is geen rechtsgrond voor het voortbestaan van het 5de hoofdstuk van het Regerings Reglement.

De memorie van toelichting op het wetsontwerp II Herziening van het Reglement op het beleid der Regering in de kolonie Curaçao, zegt in S 113: „Het tegenwoordig vijfde hoofdstuk van het Regerings Reglement gewijzigd bij de wet van 26 Februari 1920 (Ned. Stbl. no. 90 P.B. no. 44) daalt met betrekking tot de plaatselijke gemeenschappen in biezonderheden af, welke beter op haar plaats zijn in regelingen van den verordeningswetgever. Het gehele hoofdstuk is daarom vervangen door twee artikelen (107 en 108), waarin — in gelijke voege als bij het wetsontwerp van Suriname is voorgesteld (S 109 en 110 van artikel 1) — de grondslagen van de indeling van het gebied in administratieve en autonome ressorten zijn vastgelegd, met opdracht tot verdere uitwerking bij landsverordening.

In bijlage C van de Memorie van toelichting op dit wetsontwerp is een vergelijkend overzicht van de tegenwoordige text van het Regeringsreglement van Curaçao en de voorgestelde text der Curaçaose Staatsregeling.

Daarin op pagina 23 staat duidelijk, dat de tweede en derde afdeling: „van de Landsraden" en „Van de Raad van Politie" zijn vervallen.

Was het de bedoeling van den Nederlandsen wetgever de hoofdstukken voorlopig te behouden uit het Regerings Reglement dan had moeten gebeuren wat in de Indische Staatsregeling bij overgangsbepaling is geschied, waar een uitvoerige regeling is gegeven.

Ik moet dan ook aannemen, dat de bestaans- en rechtsgrond aan de Raden van Politie ontvallen is.

Is de nieuwe regeling in dezen zo moeilijk?

Ik geloof het niet. De gehele materie betreffende de bestuursressorten had mutatis mutandis bij ontwerp-landsverordening ingediend kunnen worden, in afwachting eener definitieve regeling, waarna artikel 118 uitgewerkt had kunnen worden. Zo had op eenvoudige wijze de Staatsregeling toegepast kunnen worden.

In het V.V. is wederom aangedrongen, op de tot stand-koming van een staatscommissie voor de bestudering, oplossing enz. van staatsrechtelijke vraagstukken. Het wil mij voorkomen dat voor de loyale toepassing de commissie spoedig aan het werk moet gaan. Als een de eerste vraagstukken, die het Bestuur ter hand moet nemen, mag ik wel in aanbeveling geven de spoedige indiening van een ontwerp-landsverordening, teneinde der huidige bestuursindeling een wettelijke grondslag te geven en tot de instelling van zelfstandige besturen, of in andere nader te regelen gemeenschappen.

Het is noodzakelijk dat het volk van Aruba niet blijve zitten met een verouderde instelling, die ook volgens het Bestuur niet meer aan de eisen voldoet.

Juist in deze tijden, waar invloeden van buiten zich doen gelden is het nodig dat het Arubaanse volk de democratische instelling verkrijge teneinde aan de behartiging van 's Lands zaken mede te kunnen werken. Aangezien de afdelingen begrepen hebben, dat de tot standkoming van een landsverordening waarin alle principes van het geldende hoofdstuk 5 van de Staatsregeling ernstige voorbereiding nodig heeft, een voorbereiding waarmee helaas nog niet begonnen is, is in het V.V. voorgesteld een landsverordening in het leven te roepen, het aantal leden en de bevoegdheden van de Raad van politie uit te breiden, omdat deze raad veel meer het karakter heeft van een medebesturend college.

De benaming kan behouden worden. Er is geen quaestie van toepassen van overgangsbepaling van derogeren aan het 5de hoofdstuk. De afdelingen hebben slechts verzocht teneinde de moeilijkheden van een uitvoerige regeling te ondervangen, bij landsverordening een aanvang te maken met de uitwerking van het 5de hoofdstuk van de Curaçaose Staatsregeling en alzo de opdracht van den Staatsregeling-gever na te komen.

De bestuursdecentralisatie en de positie van de hoofdambtenaren.

Met het zoeken van een rechtsgrond voor de Raden van Politie, die afgeschaft zijn, is natuurlijk het vraagstuk van de bestuursdecentralisatie niet uitgeput, een eenvoudige oplossing als ik aangegeven heb wil uiteraard niet meer geven, dan een middel om uit een impasse te geraken.

Naast de noodzakelijke bestuursdecentralisatie, dient ons bestuursapparaat grondig te worden herzien. Gelukkig stuiten wij daarbij niet op grote staatsrechtelijke moeilijkheden uit duistere bepalingen van de staatsregeling. De staatsregeling laat ons enige vrijheid in dit opzicht.

Bij landsverordening kunnen bepalingen in het leven geroepen worden, die het stroeve stelsel van de staatsregeling verzachten.

Volgens de staatsregeling oefent de Gouverneur het algemeen bestuur uit over Curaçao, en is hij alleen daarvoor aansprakelijk. Alle andere ambtenaren zijn alleen jegens den Gouverneur verantwoordelijk, terwijl Hij alleen tegenover de Kroon verantwoordelijk is.

Dit stelsel werkt niet naar tevredenheid. De oorzaak van de ontevredenheid, die over dit stelsel heerst, moet gezocht worden in de ongeregelde positie van de hoofdambtenaren, die in de practijk de adviseurs van den Gouverneur geworden zijn. Zij zijn het, die met den Gouverneur in aanraking komen, hem adviseren over de zaken de landsbelangen rakende, terwijl het voorkomt, dat deze hoofdambtenaren niet altijd bekend zijn met de plaatselijke belangen en toestanden en de behoeften van het volk, en zelfs voor korte tijd hier worden gedetacheerd.

Aan de andere kant staan de Staten, bijna zonder enig direct contact met de Administratie. Aan de werkzaamheden, welke aan de tot standkoming van een begroting voorafgaan, hebben zij slechts bij hoge uitzondering een aandeel, terwijl deze werkzaamheden van veel belang zijn, om op de hoogte van het Bestuursbeleid te komen.

Bij het opstellen en voorbereiden van de begroting, kunnen de hoofdambtenaren veel invloed oefenen zelfs in de ramingen kunnen zij hun ideeën op de voorgrond schuiven.

Een verbetering in de thans bestaande toestand, in afwachting van een herziening van de Staatsregeling kan worden aangebracht, door het benoemen van vaste commissies van Advies en bijstand, welke met de betrokken hoofdambtenaren de adviezen uitbrengen aan den Gouverneur. Op deze wijze wordt reeds aan den Gouverneur de mening der personen, die het volk vertegenwoordigen, neergelegd, waarmede de Gouverneur dan rekening kan houden.

Er kan b.v. ingesteld worden: een commissie van bijstand voor Financiën, voor het Onderwijs, Openbare Werken enz.

Deze commissies kunnen bestaan uit drie leden, waarvan de betrokken hoofdambtenaren tevens deel uitmaken. De commissies moeten ruime bevoegdheden hebben om alles te onderzoeken, personen en ambtenaren te raadplegen, en dienen de aan den Gouverneur uit te brengen adviezen mede te ondertekenen. Het spreekt vanzelf, dat onbelangrijke zaken dienen te worden uitgesloten.

Op deze wijze zal meer homogeniteit tussen Bestuur en bevolking bereikt worden. De Staten zullen dan beter ingelicht worden omtrent de belangrijke lopende aangelegenheden. Het vertrouwen tussen Bestuur en Staten zal worden versterkt, terwijl tevens aan ons democratisch staatsidee uitbreiding wordt gegeven.

Wanneer in afwachting van de principiële herziening van de Staatsregeling, hiermede een begin gemaakt kan worden, zal de verhouding van Gouverneur en Staten veel soepeler worden, terwijl de positie van den hoofdambtenaar beter tot haar recht komt.

De door de Staten voorgestelde commissie van overleg moet gezien worden als een stap in de goede richting, die conflicten voorkomt en tijdige inlichtingen waarborgt.

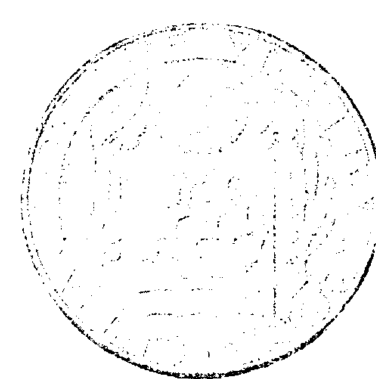
Deze commissie moet niet worden gezien als een voorloper van het grove schema van een voorlopige verbetering, als door mij ze even geschetst. Ik heb slechts een poging gedaan om te laten zien, dat ook binnen de Staatsregeling vele mogelijkheden ter verbetering zijn.

Ik zie daarbij graag naar de schepping van Thorbecke de gemeentewet, die voor de zelfwerkzaamheid van het Nederlandse volk zulk een krachtige stimulans is geweest.

Curaçao is Staatsdeel, maar in het dagelijks leven kan Curaçao het grote voordeel hebben van de bekende instellingen van onze krachtige gemeenten in het moederland.

Laten wij daarbij echter het beeld van een burgemeester zoals Vondel hem schilderde in zijn Inwydinge van het Stadhuis T'Amsterdam voor ogen houden:

„De burgemeester weet den breidel
hier te vieren
En aan te haelen; weet alle ampten te
bestieren
In orde, en kan nu zacht dan weder
strenger gaen
Naer eisch van elcks natuur en Staet.

SPORT - RUBRIEK.

Officiële Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD PROGRAMMA

MUNDO NOBO

Zondag 28 Juni 1942:	A-klasse	Jong Curaçao 1 — Arsenal 1 (Visser)
Zondag 28 Juni 1942:	Res.A-klasse	Volharding 2 — Jong Holland 2 (Pengel)
Zondag 12 Juli 1942:	A-klasse	Jong Holland 1 — Volharding 1 (Elfrink)
Zondag 12 Juli 1942:	Res.A-klasse	Independiente 2 — Atlanta 2 (Leers)
Zondag 12 Juli 1942:	Junior klasse	J. Holland Jr. — Jong Curaçao Jr. (Taytelbaum)
Zondag 19 Juli 1942:	A-klasse	Arsenal 1 — Independiente 1 (Visser)
Zondag 19 Juli 1942:	Res.A-klasse	Volharding 2 — Jong Curaçao 2 (Rog)

SCHERPENHEUVEL.

Zondag 28 Juni 1942:	Res.A-klasse	Atlanta 1 — Scherpenheuvel 1 (Rog)
Zondag 12 Juli 1942:	A-klasse	Jong Curaçao 1 — Scherpenheuvel 1 (Viejou)
Zondag 26 Juli 1942:	A-klasse	Jong Holland 1 — Atlanta 1 (Jesurun)
Zondag 26 Juli 1942:	Res. A-klasse	Independiente 2 — Volharding 2 (Pengel)

De Juniores wedstrijden beginnen om 10 uur

De HH. Scheidsrechters worden verzocht bij verhindering dit tijdig te melden aan den competitie-leider, Frederikstraat 16, telefoon 1640.

De A-Klasse wedstrijden beginnen om 16.15 uur precies, de met * aangegeven wedstrijden beginnen om 14.30 uur.

HET BESTUUR.

EMMASTAD.

SOCIËTEIT „ASIENTO".

Dagschotels: Heden: Nassi goreng. Morgen: Hutspot met klapstuk. Zondag: Chop Suey.

WACHTDIENSTEN: Vr.: 26 Juni

Telegram Afdeling: Hr. Carrière, tel. 553, Hotel kamer 29.

Shipping Supplies: Hr. De Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Kaiser, tel. 398, Beatrixlaan 16.

Agenda:

Vr. 26 Juni 19.30 Comp. bilj. „A" Bijeenkomst Cur. Postzegelver. in b repetitielocaal.

Za. 27 Juni 19.30 — 23.00 Ontspanningsavond Amerikaanse Militairen.

Di. 30 Juni 19.30 Comp. bilj. „B"

Wo. 1 Juli 19.30 Comp. bilj. „A"

Do. 2 Juli 19.30 Comp. bilj. „C"

Prot. Gem. Emmastad: Zondag, 28 Juni 1942 kerkdiensten: 9.30 en 17.00 uur voorganger: Ds. C. Th. Steenstra.

Cur. Athletiek Bond: Het Bestuur maakt bekend, dat op as. Zondag de traditionele Waaigat-estafette zal worden gehouden des middags om 16.30 uur. Het publiek wordt verzocht zoveel mogelijk de weg vrij te laten voor de lopers en de Heren autobezitters worden beleefd verzocht niet mede te rijden, doch langs de kant te blijven staan.

„Sociëteit Asiento": Dinsdag as. 30 Juni zal tussen 17.00 uur en 18.30 uur aan den Heer M. C. Hessels ter gelegenheid van zijn 25 jarig jubileum een geschenk worden aangeboden.

Kerkberichten.

Week van 28 Juni t/m 4 Juli 1942.

In de ritus der Dominicanen:

Derde Zondag na het Octaaf van de H. Drievuldigheid.

Ma.: H.H. Apostelen Petrus en Paulus.

Wo.: Gedachtenis van het Allerkostbaarst Bloed van Jezus Christus.

Do.: Bezoek van de H. Maagd Maria aan Hare Nicht Elisabeth

Vr.: Eerste Vrijdag van de maand in het biezonder toegewijd aan het H. Hart.

De Gelovigen worden dringend verzocht om zoveel mogelijk 's morgens na de H. Mis of 's middags vóór zonsondergang te komen biechten.

KATHEDRALE ST. ANNA-KERK, Otrabanda.

Pastoor: M.J. v.d. Elsen O.P., tel. 1507

Zondag:

6.— H. Mis.
7.30.— Kindermis.
9.— Hoogmis (N.)
17.30 Lof.

Weekdagen:

Ma.: 6.30 Gezongen H. Mis.
6.— en 6.30 H. Mis.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.
Za. 7.— Eerste H. Communie der kinderen.

Biechten: 's morgens na H. Mis, op verzoek en na 16 uur, maar vóór donker.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai

Pastoor: C. v.d. Looy, O.P., tel. 2170, spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis (P).
17.— Lof.

Weekdagen:

5.30 H. Mis (beh. Za.)
6.— en 6.30 H. Mis
Iedere avond om 18 uur Lof.
Di.: 7.— Congregatie voor de meisjes
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.

Biechten: na Rozenhoedje. Zaterdag na 16 uur.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.

Pastoor: Th. Exler, O.P., tel. 2413.

Zondag:

5.30 H. Mis.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9.— Hoogmis (P)
17.— Lof en Adoratie voor de mannen.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
17.— Lof ter ere van het H. Hart.
Ma.: 6.30 Gezongen H. Mis
Do.: 7.— Congregatie voor de meisjes.
17 — 18 Aanbidding voor de leden van de Eucharistische Bond (P).
De gehele dag gelegenheid om te biechten.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.
Za.: 7.— Eerste H. Communie der kinderen.

[Zondag, om 17 uur precies, vormen der kinderen. De ouders gelieven op tijd aanwezig te zijn.]

Biechten: na Rozenhoedje, Zaterdag de gehele dag.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.

Pastoor P. Elie O.P. geen telef. spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.

Biechten: na Rozenhoedje, Zaterdag de gehele dag.

Zondag:

5.30 H. Mis (P.)
7.30 Kindermis.
8.30 Hoogmis met Engelse preek door Pater Ambrosius Sullivan.
17.— Lof.

Weekdagen: 6.30 en 7— H. Mis.
Ma.: 6.30 Gezongen H. Mis.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.

Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Janwhe.

Pastoor A. C. de Valk O.P., geen telef., spreekuur: 7 — 9 uur

Zondag:

5.30 H. Mis
8.30 Hoogmis
17.— Lof.

Weekdagen: 6.30 H. Mis.
Wo.: 6.30 H. Mis, waarna Meisjescongregatie.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.
Za.: 7.— Kindermis.

Biechten: elke dag na H. Mis. Za. van 16 tot 18 uur.

Bovendien iedere dag na de H. Mis d.i. om 7 uur.

H. THERESIA-KERK, Wishi.

Pastoor S. Hagemans O.P., geen telef. spreekuur: 7 — 8.15 beh. Zondag.

Zondag:

6.— H. Mis (P); 8.30 Hoogmis
17.— Lof.
Weekd.: 6.30 H. Mis (behalve Zat.)
Za.: 7. — Kindermis.

Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zat. van 16 — 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GEST.

Zo.: 7.— H. Mis: 16.— Lof.
Weekd.: 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof
Do.: 17.15 — 18.15 Aanbidding voor de vrede (N).

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIE, Oranjestad — Aruba.

Pastoor Th. Bartel O.P., tel. 3. spreekuren: alle weekdagen van 7.15-8.15 uur, alsmede om 10 uur en om 18.30 behalve 's Zaterdags.

Zondag.

6.— H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.45 Hoogmis.
17.30 Lof.

Iedere avond om 17.30 uur Rozenhoedje voor de vrede.